

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2554 จำนวน 11 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร 36 คน ครู 412 คน รวม 448 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 207 คน จากนั้นคำนวณกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนโดยการเทียบสัดส่วน ในการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลาก มีรายละเอียดประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่

3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ที่	ชื่อโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1.	โรงเรียนวัดมงคลวราราม (สมพรพสกสรรค์)	3	29	32	2	13	15
2.	โรงเรียนวัดนางนอง (พิพัฒน์)	3	31	34	2	14	16
3.	โรงเรียนวัดศาลาศรีน	2	17	19	1	8	9
4.	โรงเรียนวัดโพธิ์ทอง	4	48	52	2	22	24
5.	โรงเรียนวัดสี่สุก	4	53	57	2	24	26
6.	โรงเรียนวัดบางประทุนนอก	2	25	27	1	11	12
7.	โรงเรียนวัดโพธิ์แก้ว	2	19	21	1	9	10
8.	โรงเรียนวัดนาคนิมิตร (สว่างนพราษฎร์วิทยา)	4	46	50	2	21	23
9.	โรงเรียนวัดบางขุนเทียนนอก	3	28	31	2	12	14
10.	โรงเรียนวัดยายร่ม (วัฒนราษฎร์รังสรรค์)	4	48	52	2	22	24
11.	โรงเรียนวัดไทร (ถาวรพรหมานุกูล)	5	68	73	3	31	34
	รวม	36	412	448	20	187	207

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม เพื่อสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ต (Likert) 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ท (Likert) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี เอกสาร ตำรา แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. กำหนดกรอบแนวคิด ตัวแปร และนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัยเรื่องการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร มาสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม
3. ศึกษาแบบสอบถามของโอภาส วุฒิสเลา (2550, หน้า 130-137) มาปรับใช้ แล้วนำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
4. ร่างเครื่องมือการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขและให้ความเห็นชอบ
5. เสนอร่างเครื่องมือต่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยมีรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้
 - 5.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาสาระและด้านการวัดผลประเมินผล 3 ท่าน คือ
 - 5.1.1 ดร.สมใจ เดชบำรุง ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดศาลาแดง สำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร
 - 5.1.2 ดร.วิชาญ เจริญวิไลรัตน์ ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนนาหลวง สำนักงานเขตทุ่งครุ กรุงเทพมหานคร
 - 5.1.3 ดร.เทียมยศ ปสวະโน อาจารย์ประจำภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตชัยบุรี
6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและการวัดผลประเมินผลมาแก้ไขข้อบกพร่อง แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach (1970, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้

แล้วมาปรับปรุงและให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบครั้งสุดท้าย ก่อนนำไปใช้จริง กับ กลุ่มตัวอย่าง

7. จัดพิมพ์แบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. นำหนังสือจากโครงการบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยการจับสลาก

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยไปปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จากนั้น นำมาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกชุด โดยได้แบบสอบถามคืนทั้งหมด 207 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาค่าร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2545, หน้า 23) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาโรงเรียนให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการทดสอบค่า t-test (Independent Sample Test)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาโรงเรียน ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสำนักงานเขตจอมทอง สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูล โดยการสังเคราะห์ข้อความและบรรยายเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ความถี่ (frequency)

1.2 ค่าร้อยละ (percentage) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 101)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P คือ ค่าร้อยละ

f คือ ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

n คือ จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.3 ค่าเฉลี่ย (mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 102)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} คือ ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ คือ ผลรวมของความถี่คูณค่าคะแนน

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตรดังนี้ (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550, หน้า

167)

$$S = \sqrt{\frac{\sum (x - \bar{x})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S	คือ	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σ	คือ	ผลรวม
X	คือ	คะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	คือ	คะแนนเฉลี่ย
n	คือ	จำนวนข้อมูลทั้งหมด

1.5 ค่าความเชื่อมั่น โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค โดยใช้สูตรดังนี้

(Cronbach, 1970, pp. 202-204)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{\sum S_i^2} \right\}$$

เมื่อ α	คือ	ค่าความเชื่อมั่น
n	คือ	จำนวนข้อคำถาม
S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนเป็นรายข้อ
S_i^2	คือ	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้ t-test (Independent Sample Test) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 112)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\left[\frac{(n_1 - 1)s_1^2 + (n_2 - 1)s_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \right] \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}$$

เมื่อ	t	คือ ค่าสถิติที่ใช้ทดสอบสมมุติฐาน (t-test)
	\bar{X}_1	คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	\bar{X}_2	คือ คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	S_1^2	คือ ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	S_2^2	คือ ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1	คือ จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1
	n_2	คือ จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 2

หมายเหตุ

เนื่องจากมีโรงเรียนขนาดเล็กอยู่เพียง 1 โรงเรียน จึงนำไปรวมกับโรงเรียนขนาดกลาง 4 โรงเรียน รวมเป็นโรงเรียนขนาดกลางจำนวน 5 โรงเรียน